

1.3. demandainterna

A ACELERACIÓN NO RITMO DE CRECIMENTO económico experimentado ó longo do ano 2003 veu motivada polo pulo da demanda interna, que acadou o 3,9% (3,0% en 2002), mentres que a achega da demanda externa foi catro décimas inferior á rexistrada o ano anterior, quedando situada en -1,5 puntos porcentuais (-1,1 puntos en 2002).

Como se reflicte no **cadro 1.3.1.** á devandita recuperación da demanda interna contribuíron tanto os compoñentes do consumo –gasto en consumo final dos fogares e das Administracións públicas e Institucións financeiras sen fin de lucro– como a formación bruta de capital (FBC). O gasto en consumo final e a FBC medraron en 2003 un 3,3% e un 4,0%, respectivamente, sendo estas porcentaxes do 2,7% en 2002 en ámbolos dous casos.

Este capítulo estrutúrase en catro grandes apartados nos que se analizan, en primeiro lugar, a evolución dos principais agregados e indicadores do consumo –público e privado-, para analizar poste-

1.3.1.

PIB trimestral 2002-03: taxas de variación interanuais dos principais agregados da demanda

	2002	2003 (1)	2002				2003			
			Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
			(%)							
Gasto en consumo final	2,7	3,3	2,3	2,7	2,9	3,0	3,1	3,3	3,4	3,4
gasto dos fogares	2,6	3,1	2,1	2,5	2,8	2,9	2,9	3,1	3,2	3,1
gasto das AA.PP.	3,4	4,0	2,9	3,3	3,6	3,6	3,6	3,8	4,1	4,3
Formación bruta de capital	2,7	4,0	3,1	2,4	2,4	2,7	3,5	3,8	4,1	4,4
Demanda interna (2)	3,0	3,9	2,8	2,9	3,1	3,3	3,6	3,8	4,0	4,2
Exportacións de bens e servizos	3,7	5,6	3,3	3,7	3,9	4,1	4,8	5,4	5,9	6,3
Importacións de bens e servizos	4,8	6,7	3,7	4,6	5,2	5,6	6,1	6,6	6,9	7,1
PIB a prezos de mercado	1,9	2,4	2,1	1,9	1,7	1,8	2,1	2,3	2,5	2,8

(1) Avance

(2) Achega ó crecemento do PIB pm

Fonte: IGE, Contabilidade trimestral

riormente a evolución do investimento, (incluído o estranxeiro), o Programa Operativo de Galicia para o período 2000-2006 e a Iniciativa Comunitaria Leader plus.

As principais fontes de información empregadas neste capítulo son a Contabilidade Trimestral do IGE, que por primeira vez proporciona series trimestrais dos principais agregados da demanda, o Banco de España, a Dirección General de Política Comercial e Inversiones Exteriores, os Informes de execución do Programa Operativo Integrado de Galicia 2000-2006 e o Informe ó Comité de Seguimento da Iniciativa Comunitaria Leader+.

Respecto ós indicadores do consumo cómpre salientala medra experimentada pola renda familiar bruta dispoñible por habitante (fonte funcas) nun 5,4%, así como polas importacións de bens de consumo (19,9% respecto ó ano anterior) e polas matriculacións de turismos e o tráfico de pasaxeiros, que despois do descenso de 2002, presentan unha medra de 8,2% e 3,2%, respectivamente.

No que atinxe ó comportamento de diferentes indicadores do investimento, poñen de relevo a melloría que experimentou en 2003 este compoñente da demanda. Dunha banda, a licitación oficial pública de tódalas administracións

segundo data de anuncio rexistrou en 2003 unha medra similar á do ano anterior, co 25,7%, e o consumo de cemento aumentou nun 5,6%, catro puntos máis do que o fíxo no ano anterior. Doutra, fronte ó descenso do investimento en bens de equipamento do ano anterior, en 2003 as matriculacións de vehículos de carga incrementáronse un 5,6% (no ano anterior o descenderan nun 6,6%), e as importacións de bens de equipamento experimentaron unha medra do 9,4% respecto ó ano anterior (-14,8% en 2002).

Trala consideración destes indicadores, estudarase a evolución do investimento estranxeiro (tanto dende o punto de vista da súa distribución segundo país de orixe, como segundo a súa distribución sectorial). Este rexistrou no ano 2003 un forte descenso que fixo que o seu peso relativo no conxunto do Estado pase do 1,5% do ano 2002 ó 0,2% de 2003. En cifras globais, o investimento estranxeiro experimentou unha caída do 93,9% respecto ó ano anterior, para situarse nos 28,4 millóns de euros, mentres que no conxunto estatal este descendeu un 46,9%.

O investimento estranxeiro procede fundamentalmente dos 15 países da Unión Europea, que acollen o 84,3% do devandito investimento en Galicia (98,4% en 2002). No derradeiro ano apréciase unha concentración nos subsectores de “pro-

ducción, distribución eléctrica, gas e auga”, “actividades inmobiliarias e servizos” e “industria extractiva e refino de petróleo”, que acollen, en conxunto, o 64,4% do total investido nas empresas galegas, respectivamente.

Esta análise do investimento complétese co estudio do investimento territorializado das Administracións Públicas recollido no capítulo 5.- Desenvolvemento rexional. O investimento da Administración do Estado, incluído nos Presupostos Xerais do Estado, acadou unha porcentaxe territorializable do 68,0% do total, mentres o 27,2% figura dentro da modalidade non territorializado e o 4,8% corresponde á modalidade de investimento no exterior.

O investimento público real territorializado das Administracións Públicas ascendeu en 2003 a 616,02 euros por habitante, un 14,9% máis que en 2002 (79,73 euros por habitante máis). No conxunto do Estado, o investimento (rexionalizado) ascendeu a 697,98 euros por habitante (**cadro C.5.6. *Investimento público real territorializado nas CC.AA. segundo axentes das Administracións Públicas 2002-2003: presupostos iniciais***).

A participación dos distintos axentes das administracións públicas nos gastos correspondentes ó investimento civil (presupostos iniciais de investimento público real territorializado, excluídos gastos de defensa e os dos organismos autónomos comerciais, industriais, financeiros ou análogos, para que a comparación poda realizarse en termos homoxéneos) ó longo do 2003, reflicten a seguinte situación: a Comunidade Autónoma participou cun 50,4%; as Deputacións, cun 6,3%; os Concellos, cun 22,4% e o Estado, cun 20,8%.

O terceiro apartado deste capítulo adicase ó Programa Operativo Integrado de Galicia para o período 2000-2006. O total de recursos programados ascende a

39.548 millóns de euros, nos que Galicia participa nun 13,7% –nesta porcentaxe a axuda comunitaria é do 67,5% (3.430 millóns de euros)–. Un 4,16% adicional, en concepto de “reserva de eficacia”, asígnase en función dunha serie limitada de indicadores de seguimento de eficacia, de xestión e de execución financeira. A execución do gasto público do P.O.I. de Galicia a 31 de decembro de 2003 foi de 2.189,4 millóns de euros, un 73,0% do programado para o período 2000-03.

No concernente á avaliación intermedia do Programa Rexional de Galicia da Iniciativa Comunitaria Leader+, de acordo coa modificación aprobada o 17 de febreiro de 2004, a execución do Programa, a 31 de agosto de 2003, é un 2,24% do gasto programado, sendo esta porcentaxe do 11,64% no caso de considera-las cantidades comprometidas. A 15 de decembro de 2003 había un total de 227 proxectos con informe favorable de subvencionalidade, o que supón un investimento de 48.472,1 miles de euros, cunha axuda de 19.366,3 miles de euros. Asemade, nesta data atopábanse en fase de estudio 50 proxectos, cun investimento previsto de 14.130,1 miles de euros e unha axuda de 4.365,8 miles de euros.

Consumo

Un dos elementos que contribuíu á importante recuperación da demanda interna en 2003 foi o incremento do gasto en consumo final, e dentro deste o gasto en consumo final das administracións públicas. Este último medrou un ritmo do 4,0%, seis décimas máis que no ano anterior, en tanto que o gasto en consumo final dos fogares galegos creceu un 3,1%, medio punto máis sobre o crecemento rexistrado en 2002.

A recuperación deste compoñente da demanda interna apoiouse tanto nos diversos programas de apoio postos en práctica

1.3.2.

Indicadores do consumo privado en Galicia e España 2002-03: taxas de variación interanuais

	Galicia		España	
	2002	2003	2002	2003
	(%)			
Renda Familiar Bruta Disponible por habitante	4,2	5,4	4,0	3,7
Gasto medio por persoa	5,1	5,1	4,0	1,9
Importacións de bens de consumo	4,9	19,9	2,7	5,2
Tráfico aéreo de pasaxeiros	-6,4	3,2	-1,1	7,7
Ocupación hoteleira	3,7	16,8	-0,1	4,4
Matriculación de turismos	-14,8	8,2	-6,0	6,0

Fonte: Elaboración propia CES-Galicia a partir de datos do INE, IGE, AENA, ICEX e Funcas

no marco do Plan Galicia, como na melloira das rendas, e queda reflectida tanto na medra das matriculacións de turismos como nas importacións de bens de consumo. Segundo os datos do IGE, a renda salarial real rexistrou un incremento do 3,7% en 2003, 1,2 puntos porcentuais máis que no ano anterior, resultado dun aumento do 3,3% no emprego asalariado, medido en termos de afiliacións á SS, e do incremento do 0,4% que tivo lugar no poder adquisitivo dos salarios, consecuencia, sobre todo, do importante descenso que experimentou a taxa de inflación na segunda parte do ano.

Segundo reflecte o **cadro 1.3.2.** as matriculacións de turismos medraron ó longo do ano 2003 un 8,2% e o tráfico aéreo de pasaxeiros un 3,2%, cando no ano anterior estas dúas variables experimentaran unha caída do 14,8% e 6,4%, respectivamente. Pola súa parte, as importacións de bens de consumo (fonte ICEX) medraron en Galicia case un 20%, quince puntos porcentuais máis que en 2002.

A evolución dos tipos de xuro tamén tivo o seu impacto neste apartado. O **cadro 1.3.3.** reflecte que, a diferenza do acontecido en 2002, entre os meses de decembro de 2002 e 2003 prodúcese un descenso dos tipos de xuro dos créditos ó consumo no caso das caixas de aforro (0,28 puntos menos), en tanto que no caso dos bancos a medra rexistrada foi de 0,03 puntos.

O crecemento do VEB tradúcese nun aumento do 5,4% da renda familiar (poder de compra) por habitante en Galicia respecto ó ano anterior, acadando un total de 11.624,03 euros no ano 2003. Como reflecte o **cadro C.5.15.** (*PIB e Renda familiar bruta dispoñible por habitante nas CC.AA. 2002-03*), no derradeiro ano a renda familiar por habitante en Galicia acada o 90,3% do valor medio de España, o que supón unha medra de 1,4 puntos en relación ó ano anterior, no que o indicador estaba situado no 88,9% do valor medio español.

Comparado co resto das comunidades autónomas, Galicia é a sexta comunidade autónoma con menor índice por habitante da RFBD. En peor situación atópanse Andalucía, Canarias, Castela A Mancha, Estremadura e Murcia, presentando Asturias un valor similar ó galego.

É relevante a comparación dos valores da renda e da produción por habitante de Galicia coa media española. A produción por habitante galega representa o 79,3% do valor de España, mentres que a renda por habitante é equivalente ó 90,3%, isto é, existe un diferencial favorable á economía galega de 11 puntos.

Atendendo á relación entre o nivel económico –índice da renda familiar dispoñible por habitante– e o número de concellos e a poboación, o **cadro 1.3.4.** reflecte que 164 municipios, o 54,5% dos conce-

1.3.3.

Tipos de xuros referentes a créditos para o consumo 1998-2003

	Bancos	Caixas de aforros
1998	9,94	8,57
1999	9,37	8,30
2000 (1)	9,59	9,05
2001	9,47	8,93
2002	9,22	8,57
2003		
Xaneiro	9,25	8,54
Febreiro	9,25	8,49
Marzo	9,22	8,48
Abril	9,21	8,44
Maio	9,21	8,42
Xuño	9,24	8,36
Xullo	9,23	8,33
Agosto	9,24	8,33
Setembro	9,24	8,29
Outubro	9,25	8,29
Novembro	9,25	8,29
Decembro	9,25	8,29

(1) dato correspondente ó mes de decembro
Fonte: Banco de España

1.3.4.

Nivel económico dos municipios e poboación (1): distribución segundo intervalos de RFB/hab. (2)

	Intervalos de RFB/hab.			Total
	8.100 9.000	9.000 9.700	9.700 10.800	
A Coruña				
municipios	40	46	8	94
habitantes	221.815	459.420	439.579	1.120.814
Lugo				
municipios	50	13	1	64
habitantes	180.736	86.702	91.158	358.596
Ourense				
municipios	21	53	8	82
habitantes	41.270	151.863	141.566	334.699
Pontevedra				
municipios	53	8		61
habitantes	441.768	485.094		926.862
Galicia				
municipios	164	120	17	301
habitantes	885.589	1.183.079	672.303	2.740.971

(1) recolle os municipios con máis de 1.000 habitantes segundo o padrón de habitantes a 1 de xaneiro de 2003

(2) renda familiar disponible/habitante. Intervalos de renda expresados en euros
Fonte: La Caixa, Anuario Económico de España

llos galegos considerados, encádranse nun intervalo de renda comprendido entre 8.100 e 9.000 euros. Nestes municipios están empadroadas 885.589 persoas (o 32,3% da poboación galega). Nos 120 concellos galegos cun nivel económico entre 9.000 e 9.700 euros residen 1.183.079 persoas (o 43,2% da poboación).

O devandito **cadro 1.3.4.** reflicte que 17 municipios galegos presentan unha renda familiar bruta dispoñible por habi-

tante comprendida entre 9.700 e 10.800 euros, ascendendo a poboación residente a 672.303 persoas (24,5%). Destes 17 concellos, oito atópanse na provincia de A Coruña, oito en Ourense e un en Lugo.

En canto ó **consumo público**, pódense tomar como indicadores do seu comportamento os datos recollidos nos capítulos I (gastos de persoal) e II (gastos en bens correntes e servizos) dos presupostos de gasto. O **cadro 1.3.5.** reflicte a evolu-

1.3.5.

Consumo público 2002-03: distribución segundo administraciones

	2002		2003		03/02	
	Xunta (1)	Deputacións	Xunta (1)	Deputacións	Xunta	Deputacións
	(en millóns de €)				(%)	
Gastos de persoal	2.343,3	90,2	2.440,0	96,6	4,1	7,1
Gastos en bens correntes e servizos	814,7	60,0	857,1	62,2	5,2	3,8

(1) datos a partir dos presupostos consolidados

Fonte: Elaboración propia CES-Galicia a partir de datos da Xunta de Galicia

1.3.6.

Indicadores do investimento en Galicia e España 2002-03: taxas de variación interanuais

	Galicia		España	
	2002	2003	2002	2003
Consumo de cemento	1,6	5,6	4,7	4,8
Licitación oficial de tódalas AA.PP.	26,0	25,7	14,3	2,2
Licitación oficial da Admon. Autónoma	14,9	-15,8	38,5	-5,8
Importacións de bens de equipo	-14,2	9,4	-2,1	6,4
Matriculación de vehículos de carga (1)	-6,6	5,6	-10,7	15,1

(1) Para o conxunto do Estado considéranse as fabricación de Vehículos industriais, camiións, furgóns e furgonetas, e tracto-camiións, en tanto que para Galicia, as matriculacións de vehículos de carga fan referencia ós camiións e furgonetas e ós tractores industria

Fonte: Elaboración propia CES-Galicia a partir de datos do INE, IGE, ICEX, Officemen e Seopan

ción dos mesmos e o seu nivel no ano 2003, amosando que os gastos do capítulo I aumentaron un 4,1% na Xunta e un 7,1% no caso das Deputacións, en tanto que os gastos en bens correntes e servizos experimentaron unha medra do 3,8% no caso das Deputacións e do 5,2% na Xunta de Galicia.

Investimento

Un primeiro aspecto a ter en conta na análise do investimento é a evolución da formación bruta de capital, que en 2003 medrou un 3,3%, nove décimas máis que en 2002. Atendendo á súa evolución trimestral, cómpre salientar que este agregado presenta un crecemento continuo dende o segundo trimestre do ano 2002, pasando do 1,0% nese trimestre ós 3,5% experimentado no cuarto trimestre de 2003.

O **cadro 1.3.6.** reflicte o comportamento de diferentes indicadores do investimento que tamén poñen de relevo a melloría que experimento en 2003 este compoñente da demanda. Dunha banda, a licitación oficial pública de tódalas admi-

nistracións segundo data de anuncio rexistrou en 2003 una medra similar á de 2002, co 25,7% (medra un 29,3% no caso da obra civil e un 16,1% no caso do total edificación), e o consumo de cemento o fai nun 5,6%, catro puntos máis do que o fixo no ano anterior.

Polo que respecta ó investimento en bens de equipo, fronte ós descenso do ano anterior, as matriculacións de vehículos de carga incrementáronse un 5,6% (no ano anterior o descenderan nun 6,6%), e as importacións de bens de equipamento experimentaron unha medra do 9,4% respecto ó ano anterior (-14,8% en 2002).

Outra variable que permite comprender a evolución do investimento é a caída dos tipos medios dos préstamos hipotecarios a máis de tres anos. O **cadro 1.3.7.** amosa que entre decembro de 2002 e 2003 este descenso foi lixeiramente superior a un punto, tanto no caso das caixas de aforo como no dos bancos.

No conxunto das empresas analizadas por Ardán, os **cadros C.3.6.** (*Empresa*

1.3.7.

**Tipo medio dos préstamos hipotecarios a máis de tres
anos 1998-2003**

	Bancos	Caixas de aforros	Conxunto entidades
1998	5,557	5,763	5,651
1999	4,587	4,881	4,724
2000	5,708	5,822	5,764
2001	5,597	5,926	5,760
2002	4,687	4,896	4,795
2003	3,627	3,791	3,713
Marzo	3,878	4,068	3,976
Abril	3,825	3,941	3,886
Maio	3,764	3,876	3,823
Xuño	3,617	3,787	3,707
Xullo	3,457	3,619	3,541
Agosto	3,381	3,548	3,470
Setembro	3,335	3,518	3,428
Outubro	3,343	3,532	3,442
Novembro	3,310	3,539	3,432
Decembro	3,374	3,533	3,458

Fonte: Banco de España

1.3.8.

Investimento estranxeiro bruto en empresas españolas nas CC.AA. 2003: distribución segundo países de orixe

	Total (1)	OCDE	Unión Europea ampliada (UE-25)			Latinoamérica
			UE - 25	UE - 15	Novos países (2)	
Andalucía	231.573,7	170.736,2	155.705,3	145.539,8	10.165,5	5.792,7
Aragón	4.997.531,3	4.996.496,9	18.579,3	18.579,3	-	23,3
Asturias	10.433,5	10.378,9	5.872,9	5.872,9	-	54,6
Baleares	313.451,5	283.851,7	273.219,3	273.184,4	35,0	6.494,5
Canarias	146.777,4	141.650,0	21.328,4	20.842,6	485,8	2.404,0
Cantabria	580,5	18,2	17,0	17,0	-	562,3
Castela e León	6.866,0	5.148,0	4.808,2	4.808,2	-	1.550,2
Castela-A Mancha	359.161,5	9.251,5	9.250,0	9.250,0	-	349.731,9
Cataluña	1.444.149,3	1.345.235,9	922.173,9	919.899,4	2.274,5	30.398,0
Comunidade Valenciana	71.013,6	64.992,9	58.105,6	57.907,2	198,4	1.439,7
Extremadura	92.848,2	90.090,8	2.034,9	2.034,9	-	2.656,7
Galicia	28.422,2	24.245,6	23.956,0	23.955,4	0,6	3.513,5
Madrid	7.808.541,7	7.548.367,5	6.331.009,2	6.330.966,0	43,2	154.742,7
Murcia	869.123,7	868.895,2	851.265,4	851.264,0	1,4	21,5
Navarra	10.378,8	10.362,2	10.351,1	8.952,1	1.399,0	4,0
Pais Vasco	216.538,8	212.593,8	104.102,4	104.102,4	-	2.959,9
A Rioxa	27.657,5	27.612,0	27.612,0	27.612,0	-	41,0
Ceuta e Melilla	6.040,3	6.014,6	6.013,1	6.013,1	-	12,0
Total	16.641.089,6	15.815.941,8	8.825.404,1	8.810.800,6	14.603,5	562.402,4
Galicia / España (%)	0,2	0,2	0,3	0,3	0,0	0,6

(1) o total inclúe ademais o resto de investimentos fóra desas áreas xeográficas concretas

(2) Os novos países que a partir do 1 de maio de 2004 forman parte da Unión Europea son Chipre, Eslovaquia, Eslovenia, Estonia, Letonia, Lituania, Hungría, Malta, Polonia e R. Checa.

Fonte: Registro de Inversiones Españolas en el Exterior

galega 2001-02: indicadores do nivel de actividade e resultados sobre ingresos de explotación) e C.3.8. (Empresa galega 2001-02: rendibilidade e magnitudes asociadas) mostran que ó longo do ano 2002 rexistrouse unha caída da relación carga financeira/ingresos (1,04% en 2001 e 0,97% en 2002), ó igual do acontecido co coeficiente de endebedamento, que pasa de 2,48% a 2,38%.

• **Investimento estranxeiro**

O fluxo de investimento estranxeiro bruto efectivo en Galicia –investimento bruto rexistrado descontadas as adquisicións a outros non residentes e as reestructuracións de grupos estranxeiros– acadou no ano 2003 un valor de 28,4 millóns de euros (o 0,2% do total estatal) o que significa que se produciu un descenso do

1.3.9.

Investimento estranxeiro bruto en empresas españolas en Galicia e España 2002-03: distribución sectorial

	2002		2003		2002		2003		2002		2003		G/E	
	(en miles de €)	(%/total)	(en miles de €)	(%/total)	(en miles de €)	(%/total)	(en miles de €)	(%/total)	(en miles de €)	(%/total)	(en miles de €)	(%/total)	(en miles de €)	(%/total)
Galicia														
Agricultura, gandería, caza e pesca	457,1	0,1	-	-	42.118,0	0,1	47.833,1	0,1	42.118,0	0,1	47.833,1	0,1	42.118,0	0,1
Produc., Distribuc. eléctrica, gas e auga	842,6	0,2	8.854,1	31,2	1.671.184,2	5,3	702.943,7	4,2	1.671.184,2	5,3	702.943,7	4,2	1.671.184,2	5,3
Ind. extractiva, refino petróleo	2.827,0	0,6	4.488,7	15,8	406.524,5	1,3	93.881,6	0,6	406.524,5	1,3	93.881,6	0,6	406.524,5	1,3
Alimentación, bebidas e tabaco	220,4	0,0	753,8	2,7	167.128,5	0,5	66.821,2	0,4	167.128,5	0,5	66.821,2	0,4	167.128,5	0,5
Ind. téxtil e da confección	256,6	0,1	57,1	0,2	26.659,1	0,1	9.815,3	0,1	26.659,1	0,1	9.815,3	0,1	26.659,1	0,1
Ind. papel, edición e artes gráficas	4,8	0,0	14,5	0,1	172.026,4	0,5	298.147,1	1,8	172.026,4	0,5	298.147,1	1,8	172.026,4	0,5
Ind. química e transformación caucho e plásticos	5,0	0,0	2.853,5	9,0	319.587,3	1,0	1.150.751,9	6,9	319.587,3	1,0	1.150.751,9	6,9	319.587,3	1,0
Outras manufacturas	385.011,2	84,8	3.956,7	13,9	829.238,0	2,6	351.103,9	2,1	829.238,0	2,6	351.103,9	2,1	829.238,0	2,6
Construción	253,9	0,1	123,3	0,4	391.502,3	1,2	71.323,5	0,4	391.502,3	1,2	71.323,5	0,4	391.502,3	1,2
Comercio	1.316,2	0,3	2.504,5	8,8	988.808,3	3,2	662.672,3	4,0	988.808,3	3,2	662.672,3	4,0	988.808,3	3,2
Hostalería	773,8	0,2	156,9	0,6	166.806,3	0,5	316.203,2	1,9	166.806,3	0,5	316.203,2	1,9	166.806,3	0,5
Transporte e comunicacións	48.637,1	10,4	0,5	0,0	2.624.004,0	8,4	2.120.610,0	12,7	2.624.004,0	8,4	2.120.610,0	12,7	2.624.004,0	8,4
Intermediación financeira, banca e seguro	12.000,0	2,6	-	-	1.011.349,6	3,2	841.669,1	5,1	1.011.349,6	3,2	841.669,1	5,1	1.011.349,6	3,2
Actividades inmobiliarias e servizos	3.619,1	0,8	4.944,0	17,4	1.499.009,0	4,8	1.221.064,3	7,3	1.499.009,0	4,8	1.221.064,3	7,3	1.499.009,0	4,8
Xestión de sociedades e tenencia valores	1,8	0,0	-	-	20.842.922,0	66,5	7.847.669,0	47,2	20.842.922,0	66,5	7.847.669,0	47,2	20.842.922,0	66,5
Outros	10,8	0,0	14,7	0,1	206.529,1	0,7	835.511,4	5,0	206.529,1	0,7	835.511,4	5,0	206.529,1	0,7
España														
Total	466.037,4	100	28.422,2	100	31.365.376,5	100	16.641.089,6	100	31.365.376,5	100	16.641.089,6	100	16.641.089,6	100

Fonte: Dirección General de Economía Internacional y Transacciones Exteriores

93,9% respecto o ano anterior (437,6 millóns de euros menos). Tras este forte descenso, como se recolle o **cadro C.1.5.** (*Investimento estranxeiro bruto efectivo nas CC.AA. 2002-03*), Galicia pasa a se-la sexta comunidade con menor investimento estranxeiro, por diante de Cantabria, Castela e León, Navarra, Asturias e A Ríoxa, ademais de Ceuta e Melilla.

Unha **análise** da distribución **xeo-gráfica** deste fluxo de investimento indica, **cadro 1.3.8.**, que entre xaneiro e decembro de 2003 o volume total de investimento estranxeiro procedente da UE-15 ascendeu a 23.955,4 miles de euros (un 94,8% menos que o investido no mesmo período do ano anterior), o que representa o 84,3% deste investimento (98,4% en 2002). Entre os países europeos cómpre salientalo investimento procedente dos Países Baixos e o Reino Unido, con 9.073,3 e 4.349,1 miles de euros, respectivamente.

Atendendo á **distribución** do investimento estranxeiro segundo **ramas de actividade**, apréciase unha concentración nos subsectores de “producción, distribución eléctrica, gas e auga”, “actividades inmobiliarias e servizos” e “industria extractiva e refino de petróleo”, que acollen o 31,2% e o 17,4 e 15,8% do total investido nas empresas galegas, respectivamente.

Programa Operativo Integrado de Galicia 2000-2006

Os Fondos Estructurais da UE teñen, como obxectivo nº 1, promove-lo desenvolvemento e o axuste estrutural das rexións europeas (NUTS) menos desenvolvidas (NUTS II, que teñen un PIB per cápita inferior ó 75% da media comunitaria). Galicia é unha NUTS II, obxectivo nº1 da UE.

Os documentos de programación, necesarios para acceder ós Fondos Estructurais

do obxectivo nº 1, son o Plan de Desenvolvemento Rexional 2000-2006 para as rexións obxectivo nº 1, presentado por España; o Marco de Apoio Comunitario, que formaliza o compromiso comunitario con respecto ós recursos asignados a España; e os Programas Operativos aprobados pola Comisión. Galicia participa nun 13,7% dos recursos programados. O 4,16% adicional, en concepto de “reserva de eficacia” (1.645 millóns de euros), asígnase en función dunha serie limitada de indicadores de seguimento de eficacia, de xestión e de execución financeira a 31 de decembro de 2003.

O **POI de Galicia 2000-2006** é un programa plurifondo cofinanciado, en termos de axuda comunitaria, por tres fondos estruturais: Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (FEDER) (68,1%), Fondo Social Europeo (FSE) (11,4%) e Fondo Europeo de Orientación e de Garantía Agrícola, sección Orientación (FEOGA-O) (20,5%). O total programado para o dito período ascende ós 5.091,7 millóns de euros. A axuda comunitaria é do 67,5% (3.430 millóns de euros).

Atendendo ós datos recollidos no informe de execución da anualidade 2003, o POI de Galicia 2000-2006, desenvólvese nos 12 eixes prioritarios e as 58 medidas (33 corresponden ó FEDER, 18 ó FSE e 8 ó FEOGA) recollidas nos **cadros 1.3.10.** e **1.3.11.** Os órganos executores das devanditas 58 medidas ascenden a 89, dos que 52 corresponden á comunidade autónoma de Galicia e 37 á Administración Xeral do Estado (AXE).

O **cadro 1.3.10.** reflicte que 41 medidas son xestionadas por un único órgano executor en 2002 e 2003, das que 37 corresponden á C.A. galega e 4 á AXE. No exercicio 2001, 44 medidas estratéxicas son xestionadas por un único órgano executor, correspondendo 39 á C.A. de Galicia e 5 á AXE.

1.3.10.

Programa Operativo Integrado de Galicia 2000-2006: relación entre eixes, medidas e fondos

Eixe	Medida	Denominación medida	Anualidade 2001		Anualidades 2002 e 2003	
			Fondos estruturais	Administración xestora	Fondos estruturais	Administración xestora
1	1.1	Apoio a empresas industriais, comerciais e de servizos	FEDER	Galicia	FEDER	Galicia
1	1.2	Mellora na transformación e comercialización de produtos agrícolas	FEOGA-O	Galicia e AXE	FEOGA-O	Galicia e AXE
1	1.3	Provisión e adecuación de espazos productivos de servizos ás empresas	FEDER	Galicia e AXE	FEDER	Galicia e AXE
1	1.6	Apoio á internacionalización e promoción exterior	FEDER	Galicia	-	-
1	1.7	Promoción do capital organizativo das empresas	FEDER	Galicia	FEDER	Galicia
1	1.8	Favorece-la creación de nova actividade que permita a creación de emprego	FSE	Galicia	FSE	Galicia
2	2.1	Apoia-lo investimento en capital humano no ámbito da investigación, a ciencia e a tecnoloxía e a transferencia de coñecementos cara ó sector productivo	FSE	Galicia	FSE	Galicia
2	2.2	Proxectos de investigación, innovación e desenvolvemento tecnolóxico	FEDER	Galicia	FEDER	Galicia
2	2.3	Equipamento científico-tecnolóxico	FEDER	Galicia	FEDER	Galicia
2	2.5	Centros públicos de investigación e centros tecnolóxicos	FEDER	Galicia	FEDER	Galicia
2	2.6	Grandes instalacións	FEDER	Galicia	FEDER	Galicia e AXE
2	2.7	Sociedade da información	FEDER	Galicia e AXE	FEDER	Galicia e AXE
3	3.1	Abastecemento de augas á poboación e ás actividades económicas	FEDER	Galicia	FEDER	Galicia
3	3.2	Mellora da eficacia das infraestruturas existentes e da utilización de auga	FEDER	AXE	FEDER	AXE
3	3.3	Saneamento e depuración das augas residuais	FEDER	Galicia	FEDER	Galicia e AXE
3	3.4	Xestión integral dos residuos urbanos e industriais	FEDER	Galicia	FEDER	Galicia
3	3.5	Actuacións en costa	FEDER	AXE	FEDER	AXE
3	3.6	Protección e rexeneración do entorno natural	FEDER	Galicia e AXE	FEDER	Galicia e AXE
3	3.7	Vixilancia, control e redución da contaminación ambiental	FEDER	Galicia	FEDER	Galicia
3	3.8	Rexeneración de solos e espazos	FEDER	Galicia	FEDER	Galicia
3	3.9	Silvicultura	FEOGA-O	Galicia e AXE	FEOGA-O	Galicia e AXE
3	3.10	Accións medioambientais derivadas da conservación da paisaxe e da econ. agraria	FEOGA-O	Galicia e AXE	FEOGA-O	Galicia e AXE
41	41.1	Construción, reforma e equipamento de centros educativos e de formación	FEDER	Galicia	FEDER	Galicia
41	41.12	Fomenta-lo acceso de todos/as ás ensinanzas de FP e a súa extensión	FSE	Galicia	FSE	Galicia
41	41.13	Desenvolver novas modalidades de Formación Profesional	FSE	Galicia	FSE	Galicia
41	41.14	Promover mecanismos de integración e mellora da eficiencia dos subsistemas	FSE	Galicia	FSE	Galicia
41	41.15	Proporcionar alternativas educativas enfocadas ó mercado de traballo ás persoas que non superan a ensinanza obrigatoria	FSE	Galicia	FSE	Galicia
42	42.6	Ofrecer ós desempregados posibilidades de inserción no mercado laboral	FSE	Galicia	FSE	Galicia
42	42.7	Combate-lo paro prolongado mediante accións de reinserción laboral dos desempregados de larga duración	FSE	Galicia	FSE	Galicia
42	42.8	Ofrecer vías de inserción profesional ós xoves	FSE	Galicia	FSE	Galicia
43	43.2	Asegura-la actualización do nivel de competencia dos traballadores	FSE	Galicia	FSE	Galicia
43	43.3	Soste-la consolidación do emprego existente	FSE	Galicia	FSE	Galicia
44	44.10	Apoia-la inserción das persoas discapacitadas no mercado laboral	FSE	Galicia	FSE	Galicia
44	44.11	Propoñer oportunidades de integración ós colectivos en risco de exclusión do mercado de traballo	FSE	Galicia	FSE	Galicia
45	45.16	Mellora da empregabilidade das mulleres	FSE	Galicia	FSE	Galicia
45	45.17	Fomenta-la actividade empresarial das mulleres	FSE	Galicia	FSE	Galicia
45	45.18	Combate-la segregación horizontal	FSE	Galicia	FSE	Galicia
5	5.1	Rehabilitación e equipamento de zonas urbanas	FEDER	Galicia	FEDER	Galicia
5	5.2	Mellora dos sistemas de transporte urbano	FEDER	Galicia	FEDER	Galicia
5	5.3	Infraestruturas e equipamentos colectivos en municipios menores de 20.000 hab.	FEDER	Galicia	FEDER	Galicia
5	5.6	Apoio ás iniciativas locais de emprego	FSE	Galicia	FSE	Galicia
5	5.7	Infraestruturas turísticas e culturais	FEDER	Galicia e AXE	FEDER	Galicia e AXE
5	5.8	Conservación e rehabilitación do patrimonio histórico-artístico e cultural	FEDER	Galicia e AXE	FEDER	Galicia e AXE
5	5.9	Infraestruturas, equipamentos sociais e sanitarios	FEDER	Galicia	FEDER	Galicia
6	6.1	Estradas e autovías	FEDER	Galicia e AXE	FEDER	Galicia e AXE
6	6.2	Autoestradas	FEDER	Galicia	FEDER	Galicia e AXE
6	6.3	Ferrocarrís	FEDER	AXE	FEDER	AXE
6	6.4	Portos	FEDER	Galicia e AXE	FEDER	Galicia e AXE
6	6.5	Aeroportos	FEDER	AXE	FEDER	AXE
6	6.6	Sistemas de transporte multimodais e centros de transporte	FEDER	Galicia	FEDER	Galicia
6	6.8	Redes de distribución de enerxía	FEDER	Galicia e AXE	FEDER	Galicia e AXE
6	6.9	Enerxías renovables, eficacia e aforro enerxético, agás actuacións contempladas na medida 6.10	FEDER	Galicia e AXE	FEDER	Galicia e AXE
7	7.2	Desenvolvemento e mellora das infraestruturas de apoio	FEOGA-O	Galicia e AXE	FEOGA-O	Galicia e AXE
7	7.5	Desenvolvemento endógeno de zonas rurais relativo ás actividades agrarias	FEOGA-O	Galicia e AXE	FEOGA-O	Galicia e AXE
7	7.7	Formación agraria en territorios, colectivos e contidos que non quedan cubertos nos programas do F.S.E.	FEOGA-O	Galicia e AXE	FEOGA-O	Galicia
7	7.8	Prestación de servizos ás explotacións agrarias, comercialización de produtos agrarios de calidade e enxeñaría financeira	FEOGA-O	Galicia e AXE	FEOGA-O	Galicia e AXE
9	9.1	Asistencia técnica	FEDER	Galicia	FEDER	Galicia
9	9.2	Asistencia técnica	FSE	Galicia	FSE	Galicia
9	9.3	Asistencia técnica	FEOGA-O	AXE	FEOGA-O	Galicia

Fonte: Informe de execución do Programa Operativo de Galicia 2000-2006

Segundo o establecido no artigo 31.2 do Regulamento 1260/99, a utilización das dotacións orzamentarias dispoñibles de acordo coas perspectivas financeiras anuais definidas no Programa deben ter lugar nos dous anos seguintes a aquel no que se contraía o compromiso inicial. A iso únese a excepción do ano 2000 en función do establecido na Decisión de apro-

bación da devandita forma de intervención comunitaria. A execución do POI de Galicia 2000-2006 é a seguinte:

- subscribíronse integramente os compromisos asociados á anualidade 2000.

- Os compromisos correspondentes á anualidade 2002 atópanse cubertos polos fondos: FEDER nun 117,05%, FEOGA-O

1.3.11.

Programa Operativo Integrado de Galicia 2000-2006. Marco de apoio comunitario do obxectivo 1: grao de execución do gasto público por medidas a 31/12/2003 (tódalas AA.PP.)

	Total programado 2000-2003	Total executado a 31/12/2003	Executado / Programado 2000-2003	Total programado 2000-2006	Executado / Programado 2000-2006
	(en miles de €)		(%)	(en miles de €)	
					(%)
Eixe 1- Mellora da competitividade e desenvolvemento do tecido productivo	269.300,9	145.973,8	54,2	475.956,3	30,7
Eixe 2- Sociedade do coñecemento (Innovación, I+D, Sociedade da Información)	97.134,3	91.025,5	93,7	171.573,0	53,1
Eixe 3- Medio ambiente, entorno natural e recursos hídricos	466.282,0	342.375,4	73,4	821.096,7	41,7
Eixe 41- Reforzo da educación técnico-profesional	191.574,9	188.024,5	98,1	301.493,8	62,4
Eixe 42- Inserción e reinserción ocupacional dos desempregados	79.499,1	67.130,7	84,4	123.271,9	54,5
Eixe 43- Asegura-la actualización do nivel de competencia dos traballadores	35.975,2	32.019,4	89,0	57.498,5	55,7
Eixe 44- Integración no mercado de traballo das persoas con especiais dificultades	21.733,3	17.909,9	82,4	39.266,1	45,6
Eixe 45- Participación das mulleres no mercado de traballo	18.236,6	10.549,0	57,8	32.948,6	32,0
Eixe 5- Rehabilitación e equipamento de zonas urbanas	205.040,9	156.721,3	76,4	253.973,2	61,7
Eixe 6- Redes de transporte e enerxía	1.326.323,5	952.308,3	71,8	2.311.557,4	41,2
Eixe 7- Agricultura e desenvolvemento rural	280.868,7	184.454,7	65,7	491.397,9	37,5
Eixe 9- Asistencia técnica	6.753,7	908,4	13,5	11.654,2	7,8
Total	2.998.723,0	2.189.401,0	73,0	5.091.687,7	43,0

Fonte: Informe de execución do Programa Operativo de Galicia 2000-2006

nun 103,85% e FSE nun 131,88%.

- O total do gasto subvencionable efectivamente pagado e certificado dende 01/01/2000 do POI de Galicia 2000-2006, a 31 de decembro de 2003, foi de 2.189,4 millóns de euros, un 73,0% do programado para o período 2000-2003 e un 43,0% do total del gasto subvencionable programado para 2000-2006 (**cadro 1.3.11.**).

Coa devandita execución, cúmprese co requisito comunitario do 100% de pagos certificados, a 31 de decembro de 2003, relativos ós compromisos das anualidades 2000, 2001 e 2002.

- **Reserva de eficacia xeral**

Co fin de aumenta-la eficiencia coa que se empregan os Fondos Estructurais comunitarios, o devandito Regulamento 1260/99 dispón a creación dunha reserva de eficacia. Esta constitúe a primeira tentativa para condiciona-los montantes financeiros das intervencións comunitarias ó resultados obtidos e ás normas de boa conducta.

Os indicadores seleccionados para a

medición da “reserva de eficacia” das intervencións comunitarias inscritas no Programa Operativo Integrado de Galicia 2000-2006 foron modificados pola Comisión. Como resultado desta modificación os indicadores seleccionados neste ámbito son os que se reflicten no **cadro 1.3.12.**, expresivo tanto da denominación dos mesmos como dos resultados obtidos á data de 31 de decembro de 2002 e ó seu grado de avance respecto ós obxectivos estimados.

En virtude do establecido pola Decisión da Comisión C(2004)883, que establece a asignación da reserva de eficacia por Estados Membros, o POI de Galicia 2000-2006 declarouse eficaz ó cumprilo criterios establecidos para os programas rexionais (**cadro 1.3.13.**). Tal e como se pode apreciar no devandito **cadro 1.3.12.** tódolos indicadores superan o mínimo do 80% do seu obxectivo.

A distribución da reserva de eficacia entre as intervencións avaliadas como “globalmente eficaces” realizouse proporcionalmente ó peso financeiro de cada intervención no conxunto do MCA obxectivo 1. O montante global desta reserva de

1.3.12.

Programa operativo integrado de Galicia 2000-2006: execución de indicadores de eficacia a 31/12/2002

Código	Descrición	Medida	Previsto a 31/12/2002	Executado a 31/12/2002	Executado/Previsto (%)
4001	Empregos creados e/ou mantidos	(nº)			
4002	Investimento privado inducido	(en millóns de €)	715,0	1.085,0	151,7
4003	Mulleres beneficiarias sobre o total de beneficiarios	(%)	50,4	54,7	108,5
4004	Proxectos de I+D+I cofinanciados	(nº)	600	890	148,3
4006	Conduccións de auga nova e/ou mellorada (km contratados)	(en Km.)			
4008	Sup. beneficiada por actuacións de restauración, prevención, protección ou rexeneración	(en Ha.)			
4009	Centros creados, renovados ou equipados	(nº)			
4010	Beneficiarios colectivos con dificultades de inserción sobre o total de beneficiarios	(%)	1,0	1,5	147,0
4012	Estradas e autovías novas e/ou melloradas (km. contratados)	(en Km.)	202	296,1	146,6
4019	Habitantes equivalentes conectados a depuradoras segundo a Directiva	(Habitantesequivalentes)	110.000	120.283,00	109,3
4037	Dragado	(en m ³)	450.000	641.550,00	142,6
4038	Rede de transporte de enerxía construída	(en Km.)	281	726,22	258,4
4039	Posicións de subestación construída e/ou mellorada	(nº)			
4040	Superficie afectada en reparcelación de terras	(en Ha.)	70.000	83.301,00	119,0
4041	Explotacións beneficiadas/controladas	(nº)	320.000	336.785,00	105,2
4042	Renovación e/ou modernización de ferrocarril	(en Km.)			
4043	Superficie acondicionada	(en m ²)	450.000	361.232,00	80,3
4044	Investigadores implicados	(nº)			
4045	Fogares conectados a internet	(nº)	90.000	90.215,00	100,2
4046	Superficie forestal mellorada en estado san ós 3 anos	(en Ha.)			
4047	Superficie conservada e/ou rehabilitada	(en Ha.)	775.000	779.053,39	100,5
4051	Poboación beneficiada directamente	(nº)			
4080	Empregos creados	(nº)	3.200	6.436	201,1
4123	Usuarios beneficiados dos servizos asistenciais	(nº)	5.272.996	6.196.316,00	117,5

Fonte: Informe de execución do Programa Operativo de Galicia 2000-2006

1.3.13.

Programa operativo integrado de Galicia 2000-2006: criterios de xestión

Programas Operativos Rexionais	Criterios de Xestión					Criterios de execución financeira	Criterios específicos de eficacia	
	Calidade sistema seguimento		Calidade sistema control		Calidade sistema avaliación intermedia			Calidade criterios selección proxectos
Definición de criterios específicos	Información financeira en Informe anual 2001 sobre 100% medidas (A)	Información Física % sobre (A)	Sistema dispoñible a fin de 2000	% de control realizado a 1-12-2003 do gasto certificado a 31-12-02	Apreciación calidade informe polo G.T.E.	% de gasto respaldado por réximes de axuda, plans ou criterios normalizados de selección	Absorción FFEE	Indicadores específicos de eficacia
	100%	75%	Si/Non	5%	Si/Non	80%	75%	Progresión na aplicación das medidas a 31-12-2002
PO Galicia 2000-2006	100%	95,54%	Sí	7,35%	Sí	90%	110,82%	O 100% de indicadores acadarían como min. o 80% do seu obxectivo (ver cadro 1.3.12.)

Fonte: Informe de execución do Programa Operativo de Galicia 2000-2006

eficacia asignada ó POI de Galicia, ascende a 151,2 millóns de euros, pasando de 3.430,1 millóns de euros a 3.581,3 millóns de euros.

O **cadro 1.3.14.** reflicte a asignación da reserva de eficacia entre as distintas medidas do POI de Galicia 2000-2006. Cómpre salientar que as dúas medidas con maior asignación corresponden ás de ferrocarrís (6.3.) e estradas e autovías

(6.1.), con 39,5 e 21,4 millóns de euros, respectivamente. Séguenlle en importancia a medida correspondente á provisión e adecuación de espazos productivos de servizos a empresas (1.3.), con 15,0 millóns de euros, desenvolvemento e mellora das infraestruturas de apoio (7.2.), con 9,0 millóns de euros e a mellora na transformación e comercialización de produtos agrícolas (1.2.), con 7,8 millóns de euros.

1.3.14.

Programa Operativo Integrado de Galicia 2000-2006: asignación reserva de eficacia

	Fondos estructurais	Axuda Programada Actual 2000-2006	Asignación Reserva de Eficacia
		<i>(en miles de €)</i>	
Eixe 1		350.156,3	25.541,3
1.1 Apoio a empresas industriais, comerciais e de servizos	FEDER	147.600,0	1.921,8
1.2 Mellora na transformación e comercialización de produtos agrícolas	FEOGA-O	147.092,0	7.815,8
1.3 Provisión e adecuación de espazos productivos de servizos ás empresas	FEDER	30.251,0	15.025,5
1.7 Promoción do capital organizativo das empresas	FEDER	7.920,0	-
1.8 Favorece-la xeración de nova actividade que permita a creación de emprego	FSE	17.293,3	778,2
Eixe 2		128.679,8	7.992,9
2.1 Apoia-la inversión en capital humano no ámbito da investigación, a ciencia e a tecnoloxía e a transferencia de coñecimentos cara o sector productivo	FSE	23.496,2	1.029,9
2.2 Proxectos de investigación, innovación e desenvolvemento tecnolóxico	FEDER	32.240,0	4.500,0
2.3 Equipamento científico-tecnolóxico	FEDER	2.590,0	-
2.5 Centros públicos de investigación e centros tecnolóxicos	FEDER	9.030,0	-
2.6 Grandes instalacións	FEDER	9.510,0	900,0
2.7 Sociedade da información	FEDER	51.813,6	1.563,0
Eixe 3		592.969,2	11.582,7
3.1 Abastecimento de augas á poboación e ás actividades económicas	FEDER	49.390,1	-
3.2 Mellora da eficacia das infraestruturas existentes e da utilización de auga	FEDER	7.664,1	-
3.3 Saneamento e depuración das augas residuais	FEDER	143.195,2	-
3.4 Xestión integral dos residuos urbanos e industriais tratados	FEDER	9.490,0	2.800,0
3.5 Actuacións medioambientais en costas	FEDER	64.516,5	-
3.6 Protección e rexeneración do entorno natural	FEDER	122.579,3	0,0
3.7 Vixilancia, control e redución da contaminación ambiental	FEDER	5.050,0	-
3.8 Rexeneración de solos e espazos	FEDER	3.440,0	-
3.9 Silvicultura	FEOGA-O	72.374,0	3.123,1
3.10 Accións medioambientais derivadas da conservación da paisaxe e da economía agraria	FEOGA-O	115.270,0	5.659,6
Eixe 4		387.255,1	20.258,1
4.1 Construción, reforma e equipamento de centros educativos e de formación	FEDER	52.400,0	5.522,0
4.2 Asegura-la actualización do nivel de competencia dos traballadores	FSE	14.243,3	622,2
4.3 Soste-la consolidación do emprego existente	FSE	28.880,6	1.261,6
4.6 Ofrecer ós desempregados posibilidades de inserción no mercado laboral	FSE	59.335,1	2.458,7
4.7 Combati-lo paro prolongado mediante accións de reinserción laboral dos desempregados de larga duración	FSE	3.369,4	139,6
4.8 Ofrecer vías de inserción profesional ós xoves	FSE	23.585,8	977,3
4.10 Apoia-la inserción das persoas discapacitadas no mercado laboral	FSE	5.584,1	291,0
4.11 Propoñer oportunidades de integración ós colectivos en risco de exclusión do mercado de traballo	FSE	23.865,5	1.243,5
4.12 Fomenta-lo acceso de todos/as ás ensinanzas de formación profesional e a súa extensión, nos seus dous compoñentes: a FP Base e a FP específica	FSE	108.941,6	4.636,9
4.13 Desenvolver novas modalidades de Formación Profesional Inicial / Regrada	FSE	8.489,9	361,4
4.14 Promover mecanismos de integración e mellora da eficiencia dos subsistemas de Formación Profesional	FSE	14.811,7	630,4
4.15 Proporcionar alternativas educativas enfocadas ó mercado de traballo ás persoas que non superan a ensinanza obrigatoria	FSE	17.389,2	740,1
4.16 Mellora da empregabilidade das mulleres	FSE	13.384,2	697,4
4.17 Fomenta-la actividade empresarial das mulleres	FSE	9.454,4	492,6
4.18 Combati-la segregación horizontal e vertical así como a discriminación salarial e favorece-la conciliación da vida familiar e a laboral	FSE	3.520,3	183,4
Eixe 5		183.050,2	3.841,9
5.1 Rehabilitación e equipamento de zonas urbanas	FEDER	1.235,5	-
5.2 Mellora dos sistemas de transporte urbano	FEDER	7.193,2	-
5.3 Infraestrutura e equipamentos colectivos en municipios menores de 20.000 habitantes	FEDER	39.331,6	-
5.6 Apoio ás iniciativas locais de emprego	FSE	14.445,3	654,4
5.7 Infraestruturas turísticas e culturais	FEDER	16.628,4	1.691,8
5.8 Conservación e rehabilitación do patrimonio histórico-artístico e cultural	FEDER	48.292,6	1.495,8
5.9 Infraestruturas, equipamentos sociais e sanitarios	FEDER	55.923,7	-
Eixe 6		1.414.765,2	67.538,4
6.1 Estradas e autovías	FEDER	669.314,0	21.386,6
6.2 Autoestradas	FEDER	58.470,0	-
6.3 Ferrocarrís	FEDER	402.694,0	39.467,0
6.4 Portos	FEDER	150.930,0	6.684,8
6.5 Aeroportos	FEDER	13.385,0	-
6.6 Sistemas de transporte multimodais e centros de transporte	FEDER	7.193,2	-
6.8 Redes de distribución de enerxía	FEDER	70.315,0	-
6.9 Enerxías renovables, eficacia e aforro enerx., agás actuacións contempladas na medida 6.10	FEDER	42.464,0	-
Eixe 7		364.094,0	14.361,6
7.2 Desenvolvemento e mellora das infraestruturas de apoio	FEOGA-O	110.459,0	9.035,7
7.5 Desenvolvemento endóxeno de zonas rurais relativo ás actividades agrarias	FEOGA-O	37.306,0	-
7.7 Formación agraria en territorios, colectivos e contidos que non quedan cubertos nos programas do F.S.E.	FEOGA-O	6.960,0	262,8
7.8 Prestación de servizos ás explotacións agrarias, comercialización de produtos agrarios de calidade e enxeñería financeira	FEOGA-O	209.369,0	5.063,1
Eixe 9		9.088,1	80,9
9.1 Asistencia técnica	FEDER	3.650,0	-
9.2 Asistencia técnica	FSE	1.910,1	80,9
9.3 Asistencia técnica	FEOGA-O	3.528,0	-
Total P.O.I. de Galicia		3.430.058,0	151.197,9

Fonte: Informe de execución do Programa Operativo de Galicia 2000-2006

• *Grandes proxectos*

No concernente ós Grandes Proxectos do POI de Galicia 2000-2006, na anualidade 2003 contabilizáronse un total de oito proxectos con taxa de cofinanciamento aprobada fronte ó contabilizado na anualidade 2002 (ningún en 2001). Xunto a estes oito proxectos, en 2003 hai un proxecto do que os seus formularios están pendente de presentación.

No concernente ós proxectos con taxa de cofinanciamento aprobada, **cadros 1.3.15. e 1.3.16.**, o proxecto “Autoestrada de Santiago de Compostela-Ourense, Tramo: Santiago de Compostela-Alto de Santo Domingo”, incluído na medida 6.2., xa foi executado na súa totalidade. É un proxecto conxunto entre a Xunta de Galicia e o Ministerio de Fomento onde a participación máxima do Fondo FEDER queda establecida en 51,7 millóns de euros e un custo total subvencionable de 94 millóns de euros.

Dos outros sete proxectos, a Xunta de Galicia executa os proxectos do corredor do Morrazo (Rande-Cangas) e o corredor Nadela-Sarria, pertencentes á medida 6.2.-Estradas, en tanto que o Ministerio de Fomento executa os proxectos da circunvalación de Vigo (englobado na medida 6.2.), e “Eixo Atlántico. Tramo Santiago-Oroso (variante de Berdia)”, “Eixo Atlántico. Variante de Portas, Tramo Portela-Portas” e “Eixo Atlántico. Variante de Bregua” englobados na medida 6.3.-Ferrocarriís. A Autoridade Portuaria de Vigo executa o oitavo gran proxecto considerado, que se engloba na medida 6.4.-Portos.

Xunto ós devanditos proxectos coa taxa de cofinanciamento aprobado, hai un Gran Proxecto con taxa de cofinanciamento non aprobado e con formulario presentado: a “Ampliación do Porto de Ferrol”.

Iniciativa Comunitaria Leader+

Segundo se recolle na “*Evaluación intermedia del Programa Regional de Galicia de la Iniciativa Comunitaria Leader +*”, a estratexia de desenvolvemento do devandito Programa Rexional xira en torno a tres obxectivos prioritarios: equilibrio territorial, equilibrio medioambiental e equilibrio socioeconómico. Esta pon énfase nos factores limitativos das melloiras na competitividade e na creación de emprego, contempla os obxectivos de integración social e territorial e toma como referencia as debilidades e fortalezas detectadas.

O primeiro aspecto a salientar é que, dada a etapa inicial na que se atopa o Programa rexional, o avance dos indicadores de seguimento específico do programa a 31 de decembro de 2003 é escaso. Hai que ter en conta que aínda que os programas se adxudican con data 20 de novembro de 2001, os convenios cos Grupos de acción local non puideron ser firmados ata o 16 de outubro de 2002 como consecuencia do atraso na firma do convenio entre o organismo intermediario e a Comisión Europea.

O **cadro 1.3.17.** amosa os 16 grupos de acción local seleccionados para o desenvolvemento do programa en Galicia, así como o número de accións e o investimento comprometido. Atendendo ó volume de investimento comprometido, cómpre salienta-la “Fundación para o desenvolvemento da comarca Terra Cha”, con 4.683,3 miles de euros, que aglutina aspectos relacionados coa mellora da calidade de vida e valorización de recursos naturais e culturais, e a “Asociación de desenvolvemento comarcal de Ordes”, con 4.351,5 miles de euros, que aglutina aspectos relacionados coa mellora da calidade de vida e valorización de produtos locais.

1.3.15.

Programa Operativo Integrado de Galicia 2000-2006: cadre de financiamento por eixe prioritario, medida e gran proxecto 2000-2002 e 2003

	2000-2002			2003		
	Total gasto subvencionable efectivamente pagado e certificado (en €)	Gasto subvencionable (%)	Total gasto subvencionable programado	Total gasto subvencionable efectivamente pagado e certificado (en €)	Gasto subvencionable (%)	Total gasto subvencionable programado
Eixe prioritario nº 6						
Medida 6.1.						
GP 2. Corredor do Morrazo (Rande-Cangas)	135.976.883,00	82,99	112.849.056,06	75.987.819,85	62,06	122.437.967,00
GP 3. Circunvalación de Vigo. Conexión Bouzas-Autopista Puxeiros	3.718.166,00	64,43	2.395.504,85	36.445.367,33	107,52	33.895.924,00
	3.630.386,00		0,00	11.087.630,00	131,83	8.410.327,00
	0,00		2.395.504,85	25.275.486,00	100,33	25.275.486,00
GP 8. Corredor Nade-la-Sarria	87.780,00			210.111,00		210.111,00
Medida 6.2.						
GP 1. Autoestrada Santiago de Compostela-Ourense. Tramo Santiago-Alto de Santo Domingo	76.941.042,00	122,16	93.992.119,11	0,00	0,00	7.096.289,00
	76.941.042,00	122,16	93.992.119,11	0,00	0,00	7.096.289,00
Medida 6.3.						
GP 4. Eixo Atlántico. Variante Portas. Tramo I: Portela-Portas	41.032.769,00	40,12	16.461.432,10	33.302.452,52	52,53	63.398.685,00
	1.216.526,00	91,35	1.111.324,39	7.955.723,73	189,89	4.189.708,00
GP 5. Eixo Atlántico. Variante de Bregua (A Coruña)	5.561.523,00	102,02	5.674.082,75	17.078.345,27	76,31	22.380.108,00
GP 7. Eixo Atlántico. Tramo Santiago-Oroso (Variante de Berdia)	34.254.720,00	28,25	9.676.024,96	8.268.383,52	22,45	36.828.869,00
Medida 6.4.						
GP 6. Plataforma Ioxística de Salvaterra e As Neves	14.284.906,00			6.240.000,00	34,58	18.047.069,00
	14.284.906,00			6.240.000,00	34,58	18.047.069,00
Total correspondente ó FEDER	135.976.883,00	82,99	112.849.056,06	75.987.819,85	62,06	122.437.967,00
Total correspondente ó FSE	-	-	-	-	-	-
Total correspondente ó FEOGA	-	-	-	-	-	-
Total correspondente ó IFOP	-	-	-	-	-	-
Eixe prioritario nº 6	135.976.883,00	82,99	112.849.056,06	75.987.819,85	62,06	122.437.967,00
Zonas non beneficiarias de axuda transitoria	135.976.883,00	82,99	112.849.056,06	75.987.819,85	62,06	122.437.967,00
Zonas beneficiarias de axuda transitoria	-	-	-	-	-	-

Fonte: Informe de execución do Programa Operativo de Galicia 2000-2006

1.3.16.

Programa operativo integrado de Galicia 2000-06: cadre de financiamento segundo eixe prioritario, medida e gran proxecto

	Total gasto subvencionable programado	Total gasto subvencionable efectivamente pagado e certificado dende 01/01/2000 a 31/12/2003	Gasto subvencionable	Ámbito de intervención
Eixe prioritario nº 6	258.414.850,00	188.836.875,91	73,08	
Medida 6.1.	37.614.090,00	38.840.872,18	103,26	315 (10%)
GP 2. Corredor do Morrazo (Rande-Cangas)	12.040.713,00	11.087.630,00	92,08	312 (92,08%)
GP 3. Circunvalación de Vigo. Conexión Bourzas-Autopista Puxeiros	25.275.486,00	27.753.242,18	109,80	312 (109,80%)
GP 8. Corredor Nadeia-Sarria	297.891,00	-	-	-
Medida 6.2.	84.037.331,00	93.992.119,11	111,85	
GP 1 Autoestrada Santiago de Compostela-Ourense. Tramo Santiago-Alto de Santo Domingo	84.037.331,00	93.992.119,11	111,85	312 (40,33%), 313 (71,52%)
Medida 6.3.	104.431.454,00	49.763.884,62	47,65	
GP 4. Eixo Atlántico. Variante Portas. Tramo I: Portela-Portas	5.406.234,00	9.067.048,12	167,71	312 (40,33%), 313 (71,52%)
GP 5. Eixo Atlántico. Variante de Bregua (A Coruña)	27.941.631,00	22.752.428,02	81,43	311 (81,43%)
GP 7. Eixo Atlántico. Tramo Santiago-Croso (Variante de Bardiá)	71.083.589,00	17.944.408,48	25,24	311 (25,24%)
Medida 6.4.	32.331.975,00	6.240.000,00	19,30	
GP 6. Plataforma loxística de Salvaterra e As Neves	32.331.975,00	6.240.000,00	19,30	311 (25,24%) 315 (19,3%)
Total correspondente ó FEDER	258.414.850,00	188.836.875,91	73,08	
Total correspondente ó FSE	-	-	-	
Total correspondente ó FEOGA	-	-	-	
Total correspondente ó IFOP	-	-	-	
Eixe prioritario nº 6	258.414.850,00	188.836.875,91	73,08	
Zonas non beneficiarias de axuda transitoria	258.414.850,00	188.836.875,91	73,08	
Zonas beneficiarias de axuda transitoria	-	-	-	

Fonte: Informe de execución do Programa Operativo de Galicia 2000-2006

1.3.18.

Estado de ejecución do Programa Leader + na comunidade autónoma de Galicia: distribución segundo eixes e medidas

	Investimento previsto				Investimento comprometido									
	Total	Inv. Público		I. Privado	Total	Inv. Público		I. Privado						
		Subvencions comunitarias	MAPA			AGADER	MAPA		AGADER					
		(en miles de €)			(en miles de €)									
1) Estratexia de desenvolvemento	100.178,2	35.050,0	20.128,2	6.335,2	6.257,0	7.536,0	45.000,0	28.762,4	9.368,4	4.432,7	1.526,8	1.536,4	1.369,5	14.961,4
101. Adquisición de capacidades	83,5	46,7	36,8	12,4	12,4	11,9	-	50,4	25,2	7,8	7,8	7,8	9,6	-
102. Gastos de xestión, funcionamento adm. e asistencia técnica	11.853,1	7.658,7	3.884,7	1.396,0	1.395,2	1.093,4	309,7	3.044,3	2.100,2	896,3	361,7	363,3	211,3	7,9
103. Servizos á poboación	7.788,4	2.270,3	1.301,8	422,1	414,3	465,4	4.186,4	3.041,9	808,2	502,0	123,7	123,7	254,6	1.731,8
104. Patrimonio natural	7.853,4	2.642,6	1.528,4	425,5	381,4	721,5	3.682,4	71,9	24,6	109,9	3,8	3,8	3,3	36,5
105. Valorización de produtos locais agrarios	9.341,5	2.578,0	1.631,1	503,0	433,8	694,2	5.132,4	565,7	222,0	105,8	34,4	36,5	34,9	237,9
106. Pemes e servizos	17.123,7	4.843,4	2.926,1	1.083,8	950,8	891,4	9.354,2	10.708,0	2.407,4	1.225,7	437,0	443,5	345,1	7.074,9
107. Valorización patrimonio cultural e arquitectónico	12.859,4	3.884,4	3.426,7	691,9	654,7	1.860,1	5.546,3	2.861,6	1.403,2	540,8	100,6	100,3	339,6	937,6
108. Turismo	23.259,0	6.355,8	3.401,1	1.136,5	1.151,1	1.113,4	13.502,1	8.169,9	2.217,0	1.044,2	439,3	439,1	165,7	4.908,7
109. Outros investimentos	3.663,1	1.009,2	686,6	216,7	218,6	251,2	1.967,4	1,7	0,9	0,9	0,4	0,4	-	-
110. Formación e emprego	6.383,1	3.780,9	1.305,0	447,2	444,4	413,4	1.317,2	227,0	159,8	41,1	18,0	18,0	5,2	26,0
2) Cooperación	35.850,0	19.250,0	7.100,0	3.550,0	3.550,0	-	9.500,0	123,6	85,2	33,1	16,6	16,6	-	5,2
201. Interterritorial	17.925,0	9.625,0	3.550,0	1.775,0	1.775,0	-	4.750,0	112,2	79,1	30,9	15,4	15,4	-	2,2
202. Transnacional	17.925,0	9.625,0	3.550,0	1.775,0	1.775,0	-	4.750,0	11,4	6,1	2,3	1,1	1,1	-	3,0
Total	136.028,2	54.300,0	27.228,2	9.885,2	9.807,0	7.536,0	54.500,0	28.886,0	9.453,6	4.465,8	1.543,3	1.552,9	1.369,5	14.966,6
1) Estratexia de desenvolvemento	6.164,4	2.951,4	1.226,3	425,0	426,5	374,7	1.986,8	6.164,4	2.951,4	1.226,3	425,0	426,5	374,7	1.986,8
101. Adquisición de capacidades	50,4	25,2	25,2	7,8	7,8	9,6	-	50,4	25,2	25,2	7,8	7,8	9,6	-
102. Gastos de xestión, funcionamento adm.	2.413,1	1.690,7	714,6	275,8	277,3	161,5	7,9	2.413,1	1.690,7	714,6	275,8	277,3	161,5	7,9
103. Servizos á poboación	308,2	134,0	71,6	24,9	24,9	21,7	102,6	308,2	134,0	71,6	24,9	24,9	21,7	102,6
104. Patrimonio natural	12,4	3,7	3,7	1,2	1,2	1,2	5,0	12,4	3,7	3,7	1,2	1,2	1,2	5,0
105. Valorización de produtos locais agrarios	50,6	24,6	13,4	4,2	4,2	5,0	12,8	50,6	24,6	13,4	4,2	4,2	5,0	12,8
106. Pemes e servizos	2.067,2	519,5	186,6	53,8	53,8	79,0	1.361,1	2.067,2	519,5	186,6	53,8	53,8	79,0	1.361,1
107. Valorización patrimonio cultural e arquitectónico	645,7	319,3	135,7	24,7	24,7	86,4	190,7	645,7	319,3	135,7	24,7	24,7	86,4	190,7
108. Turismo	551,8	187,2	67,1	28,4	28,4	10,4	297,5	551,8	187,2	67,1	28,4	28,4	10,4	297,5
109. Outros investimentos	1,7	0,9	0,9	0,4	0,4	-	1,7	1,7	0,9	0,9	0,4	0,4	-	-
110. Formación e emprego	63,3	46,3	7,5	3,7	3,7	-	9,5	63,3	46,3	7,5	3,7	3,7	-	9,5
2) Cooperación	99,1	67,3	26,5	13,3	13,3	-	5,2	99,1	67,3	26,5	13,3	13,3	-	5,2
201. Interterritorial	87,1	60,8	24,1	12,1	12,1	-	2,2	87,1	60,8	24,1	12,1	12,1	-	2,2
202. Transnacional	12,0	6,6	2,4	1,2	1,2	-	3,0	12,0	6,6	2,4	1,2	1,2	-	3,0
Total	6.263,5	3.018,7	1.252,8	438,3	439,8	374,7	1.992,0	6.263,5	3.018,7	1.252,8	438,3	439,8	374,7	1.992,0

(1)A 31 de decembro de 2003
Fonte: Informe de ejecución 2003 do Programa Rexional LEADER + en Galicia

1.3.19.

Estado de execución do Programa Leader + na comunidade autónoma de Galicia: distribución segundo eixes e medidas

	Comprometido / previsto							I. Privado
	Total	Subvencións comunitarias	Inv. Público					
			Total	Administracións estatais				
				MAPA	AGADER	Local		
			(%)					
1) Estratexia de desenvolvemento	28,71	26,73	22,02	24,10	24,55	18,17	33,25	
101. Adquisición de capacidades	60,40	53,99	68,54	62,80	62,80	80,54		
102. Gastos de xestión, funcionamento adm. e asistencia técnica	25,68	27,42	24,10	25,91	26,04	19,32	2,54	
103. Servizos á poboación	39,21	35,60	38,56	29,30	29,85	54,71	41,37	
104. Patrimonio natural	0,92	0,93	0,71	0,89	0,99	0,46	0,99	
105. Valorización de produtos locais agrarios	6,06	8,61	6,49	6,84	8,41	5,03	4,64	
106. Pemes e servizos	62,53	49,70	41,89	40,32	46,64	38,72	75,63	
107. Valorización patrimonio cultural e arquitectónico	22,41	36,12	15,78	14,54	11,74	18,08	16,90	
108. Turismo	35,13	34,88	30,70	38,66	38,15	14,89	36,35	
109. Outros investimentos	0,05	0,08	0,12	0,20	0,19	-	-	
110. Formación e emprego	3,56	4,25	3,15	4,01	4,04	1,25	1,98	
2) Cooperación	0,34	0,44	0,47	0,47	0,47		0,05	
201. Interterritorial	0,63	0,82	0,87	0,87	0,87		0,05	
202. Transnacional	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06		0,06	
Total	21,24	17,41	16,40	15,61	15,84	18,17	27,46	

	Certificado / previsto							Privado
	Total	Subvencións comunitarias	Público					
			Total	Administracións estatais				
				MAPA	AGADER	Local		
			(%)					
1) Estratexia de desenvolvemento	6,15	8,42	6,09	6,71	6,82	4,97	4,42	
101. Adquisición de capacidades	60,40	53,99	68,54	62,80	62,80	80,54		
102. Gastos de xestión, funcionamento adm. e asistencia técnica	20,36	22,08	18,39	19,76	19,88	14,77	2,54	
103. Servizos á poboación	3,97	5,90	5,50	5,91	6,02	4,66	2,45	
104. Patrimonio natural	0,16	0,14	0,24	0,29	0,33	0,17	0,13	
105. Valorización de produtos locais agrarios	0,54	0,95	0,82	0,83	0,96	0,72	0,25	
106. Pemes e servizos	12,07	10,73	6,38	4,97	5,66	8,86	14,55	
107. Valorización patrimonio cultural e arquitectónico	5,02	8,22	3,96	3,57	2,89	4,59	3,44	
108. Turismo	2,37	2,94	1,97	2,50	2,47	0,93	2,20	
109. Outros investimentos	0,05	0,08	0,12	0,20	0,19	-	-	
110. Formación e emprego	0,99	1,23	0,57	0,84	0,84	-	0,72	
2) Cooperación	0,28	0,35	0,37	0,37	0,37		0,05	
201. Interterritorial	0,49	0,63	0,68	0,68	0,68		0,05	
202. Transnacional	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07		0,06	
Total	4,60	5,56	4,60	4,43	4,48	4,97	3,66	

(1) A 31 de decembro de 2003

Fonte: Informe de execución 2003 do Programa Rexional LEADER + en Galicia

Os cadros 1.3.18. e 1.3.19. reflicten o estado de execución no que se atopa a aplicación dos eixes prioritarios e as distintas medidas desta iniciativa comunitaria. O gasto total executado a 31 de decembro de 2003 ascende a 6.263,5 miles de euros, dos que 4.271,5 miles de euros corresponden ó investimento con cargo ás administracións públicas (3.018,7 miles de euros con cargo ó FEOGA Orientación) e 1.992,0 miles de euros á contribución privada. En termos do gasto total previsto para o programa, o gasto total

executado representa o 4,60%, sendo esta porcentaxe do 5,24% no caso do gasto das administracións públicas (5,56% respecto ó total previsto polo FEOGA) e o 3,66% no caso da achega privada.

No que ós diferentes eixes e medias se refire, o eixe principal do programa é o do apoio das estratexias de desenvolvemento rural territoriais, integradas e piloto, ó que se destina o 73,6% (100.178,2 miles de euros) do gasto total previsto para todo o período (136.028,2 miles de

euros). O gasto executado a 31 de decembro de 2003 (6.164,4 miles de euros) representa o 98,4% do gasto total realizado nesa data (6.263,5 miles de euros), e o 6,15% do investimento total previsto para o programa (7,44% no caso do gasto público e 4,42% no da achega privada).

Os devanditos cadros reflicten que tódalas medidas iniciaron a súa execución, aínda que con grandes diferencias. Entre todas elas cómpre salientalas medidas de “gastos de xestión, funcionamento e asistencia técnica”, cun gasto executado de 2.413,1 miles de euros, o que representa o 20,4% do total previsto para a medida, e a de “pemes e servizos”, cun investimento executado de 2.067,2 miles de euros, o 12,1% do total previsto para esta medida. ■